

LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län

Näringslivsenheten
2003:6

Befolkning i Västmanlands län 2010

Med prognoser för varje kommun 2003-2015

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Syfte och avgränsning	1
1.2 Metod	1
1.3 Antaganden och förutsättningar	2
1.3.1 Tre olika prognosalternativ	2
1.3.2 Fruktsamhet	2
1.3.3 Dödlighet	3
1.3.4 Nettoflyttning	3
1.3.5 Utgångspunkt i trenden sedan 1997	4
1.3.6 Antagande om nettoflyttning mot utlandet och mot övriga län	4
1.3.7 Kommunikationer viktig orsak till nettoinflyttning	4
2 Befolkningsprognos för Västmanlands län	6
3 Befolkningsprognos för varje kommun	7
3.1 Skinnskatteberg	7
3.2 Surahammar	8
3.3 Heby	9
3.4 Kungsör	10
3.5 Hallstahammar	11
3.6 Norberg	12
3.7 Västerås	13
3.8 Sala	14
3.9 Fagersta	15
3.10 Köping	16
3.11 Arboga	17

Bilagor:

- 1) Skattad nettoflyttning per år för åren 2003-2015
- 2) Nettoflyttning 1980-2002 för Västmanlands län och varje kommun
- 3) Prognos för Västmanlands län och varje kommun 2003-2015, samtliga alternativ
- 4) Prognos för Västmanlands län och varje kommun, sjutton åldersklasser enligt huvudalternativet
- 5) Prognos för Västmanlands län könsuppdelat, sjutton åldersklasser enligt huvudalternativet
- 6) Pendlingsförändringar mellan åren 1997 och 2000 för varje kommun, inklusive pendlingstider
- 7) Total arbetspendling för varje kommun åren 1990-2000

1 Inledning

Länsstyrelsen i Västmanlands län avser att under 2003 lämna prognoser över befolkning, arbetsmarknad och regional ekonomi för Västmanlands län och dess elva kommuner. I denna första rapport lämnar Länsstyrelsen befolkningsprognoser för åren 2003-2015 med inriktning på år 2010. Föregående befolkningsprognos från Länsstyrelsen lämnades 1997.

Prognoserna är gjorda av Christer Carmegren vid länsstyrelsens näringslivsenhet. Eva-Lena Englund har medverkat vid skattningen av nettoflyttningen. Även Bo Bernerstedt har bistått med värdefulla synpunkter liksom Marie Eklund från Länsarbetsnämnden.

Enligt Förordningen om regionalt utvecklingsarbete (SFS 1998:1634) ska länsstyrelsen följa upp och analysera utvecklingen i länet. I dessa uppgifter ingår bland annat att göra befolkningsprognoser för länet och dess kommuner. Användare är kommuner, Länsstyrelsen, Länsarbetsnämnden, landstinget, departement och statliga verk, företag och organisationer samt media med flera. Prognoserna används i det regionala utvecklingsarbetet, bland annat till Tillväxtprogrammet 2004-2007.

1.1 Syfte och avgränsning

Befolkningsprognoser för Västmanlands län och dess elva kommuner för åren 2003-2015 med inriktning på år 2010.

1.2 Metod

Prognoserna har gjorts med hjälp av RAPS - Regionalt Analys- och PrognosSystem, vilket är ett avancerat dataprogram utvecklat av SCB, Inregia AB samt SINTEF i Trondheim. Kompletterande analyser har gjorts i statistikprogrammet SPSS.

1.3 Antaganden och förutsättningar

1.3.1 Tre olika prognosalternativ

I denna befolkningsprognos används antaganden om fruktsamhet och dödlighet samt nettoflyttning. Arbetsmarknad, kommunikationer, bostadsbyggande med mera ingår endast som "bakgrundsvariabler" i bedömningarna. Prognoserna ges i ett huvudalternativ, ett lågalternativ samt ett högalternativ. Skillnaden mellan alternativen är olika antaganden om nettoflyttningen. Utöver dessa tre alternativ ger Länsstyrelsen också ett prognosalternativ där alla kommuners nettoflyttning sätts till 0 för hela perioden 2003-2015. För fruktsamhet och dödlighet används endast ett antagande.

1.3.2 Fruktsamhet

Prognoserna över antalet födda görs med hjälp av ett antagande om summerad fruktsamhet per kvinna, vilket avser antal födda barn per kvinna under levnadsåren 16-47 år.

Under perioden 2001-2002 var den summerade fruktsamheten i riket 1,6 barn per kvinna. SCB:s senaste prognos är att den summerade fruktsamheten sakta kommer att stiga för att under år 2010 nå nivån 1,8 barn per kvinna¹. Detta motsvarar en ökning med sammanlagt 12,5 procent under en period av åtta år.

Västmanlands län följer som helhet väldigt väl rikets summerade fruktsamhet både vad gäller nivå och utveckling. Länsstyrelsen gör därför antagandet att den summerade fruktsamheten ökar med sammanlagt 12,5 procent i länet och varje kommun under perioden 2003-2010 för att därefter vara konstant. Som utgångsvärde används genomsnittet av den summerade fruktsamheten i varje kommun för åren 2001 och 2002. Länsstyrelsen väljer att använda ett genomsnitt för två år eftersom de mindre kommunerna kan visa stora skillnader i den summerade fruktsamheten mellan två enskilda år. Uppräkningsfaktorn för summerad fruktsamhet sätts till 1.01483 (1.125 upphöjt till 1/8) per år för åren 2003-2010.

Länet följer utvecklingen i riket men det är stora skillnader i nivå mellan kommunerna. För Heby har medelvärdet för åren 1997-2002 varit 25 procent högre än i Västerås. Se diagram 1.

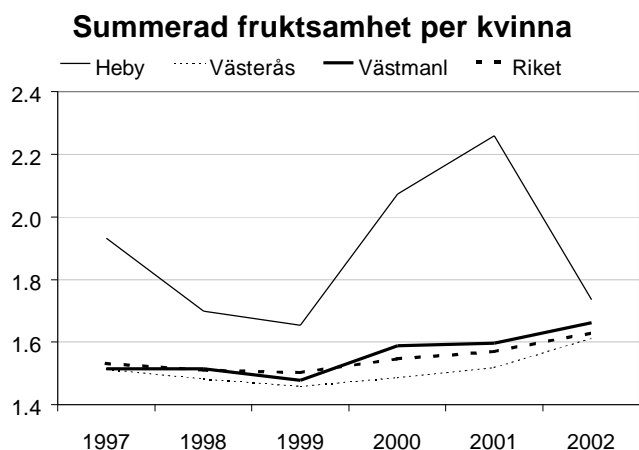

Diagram 1

Källa: SCB, RAPS-RIS och Statistisk Årsbok 2003

¹ SCB, 2000, Sveriges framtida befolkning - Befolkningsframskrivning för åren 2000-2050, Demografiska rapporter 2000:1, SCB-Tryck, Örebro 2000.12

Uppdaterad 2002-05-21, Statistiska Meddelanden BE 18 SM 0201

1.3.3 Dödlighet

Prognoserna över antalet avlidna styrs av dödsriskerna och dessas beräknade utveckling till och med år 2015. Dödsriskerna är stabila och trögröriga över tiden. Länsstyrelsen har valt att använda de beräkningar av dödsriskerna som finns inlagda i RAPS. Utvecklingen av dessa är avstämde mot SCB:s riksprgnos.

RAPS har dödsriskerna uppdelade på ålder och kön. Det är ingen uppdelning efter födelse- och utbildningsnivå, förutom den uppdelning på utbildningsnivå som implicit finns i grupperingen av kommunerna. Kommunerna har grupperats i tre grupper efter hur stor andel högutbildade det finns i kommunen. Sedan har dödligheten beräknats för varje grupp av kommuner.

I grupp 1 med låg dödlighet återfinns vissa högskole- universitetsorter samt välbeställda förortskommuner till Stockholm och Malmö. I grupp 3 med hög dödlighet återfinns framförallt gamla bruksorter. I grupp 2 med normal dödlighet (det vill säga riksnivå) återfinns alla övriga kommuner. Samtliga elva kommuner i Västmanlands län återfinns i grupp 2.

1.3.4 Nettoflyttning

Med nettoflyttning avses inflyttade minus utflyttade per sista december ett visst år. Här väljer Länsstyrelsen att använda sig av tre olika alternativ för varje kommun. Ett huvudalternativ, ett lågalternativ samt ett högalternativ. Dessutom ges ett prognosalternativ där samtliga kommuners nettoflyttning sätts till 0 för hela perioden 2003-2015.

Vid skattningen av nettoflyttningen för åren 2003-2015 har kommunerna grupperats i fyra olika grupper:

- A. Starkt positiv utveckling av nettoflyttningen
- B. Positiv utveckling av nettoflyttningen
- C. Neutral utveckling av nettoflyttningen
- D. Negativ utveckling av nettoflyttningen

Länsstyrelsen har valt att gruppera kommunerna enligt följande:

- A. Västerås
- B. Heby, Kungsör, Sala
- C. Hallstahammar, Fagersta, Köping, Arboga
- D. Skinnskatteberg, Surahammar, Norberg

Nettoflyttningen per år för åren 2003-2015 skattas som en procentandel av befolkningen sista december 2001. Skattningen är linjär och motsvarar den genomsnittliga nettoflyttningen per år. För länet summeras skattningarna för varje kommun. Se tabell 1 och bilaga 1.

Tabell 1. Skattad nettoflyttning per år för åren 2003-2015 som en procentandel av befolkningen sista december 2001 (genomsnittlig nettoflyttning per år)

Grupp	A	B	C	D	Länet
Alternativ - låg	0.4	0.3	-0.3	-0.6	0.12
Huvudalternativ	0.6	0.5	0.0	-0.3	0.36
Alternativ - hög	0.8	0.7	0.3	0.0	0.59

1.3.5 Utgångspunkt i trenden sedan 1997

Skattningarna är gjorda utifrån trenden för nettoflyttningen i varje kommun åren 1997-2002, framförallt de tre senaste åren. Länsstyrelsen väljer 1997 som utgångspunkt eftersom det skedde ett trendbrott 1998 då länets nettoflyttning åter vände uppåt efter att ha haft en negativ utveckling åren 1995-1997. Dessutom har det skett stora förändringar i länet sedan mitten av 1990-talet. Framförallt har kommunikationerna förbättrats avsevärt och Mälardalens Högskola har expanderat kraftigt.

1.3.6 Antagande om nettoflyttning mot utlandet och mot övriga län

Mot utlandet var länets nettoflyttning plus 829 personer år 2002, vilket motsvarar 2,7 procent av rikets immigrationsöverskott på 31 078 personer. Under perioden 1998-2002 har länets andel av rikets immigrationsöverskott legat mellan 2,2 och 2,9 procent per år, i genomsnitt 2,5 procent. Länsstyrelsen gör antagandet att rikets immigrationsöverskottet blir mellan 20 000 och 24 000 personer per år under perioden 2003-2015 och att länets andel fortsatt blir 2,5 procent. Detta innebär fortsatt hög nettoinflyttning till länet från utlandet, dock på en något lägre nivå mellan 500 och 600 personer per år.

Nettoflyttningen mot övriga län var plus 529 personer år 2002. Länsstyrelsen gör även här antagandet att den höga nettoinflyttningen fortsätter, dock på en något lägre nivå mellan 300 och 400 personer per år. Se tabell 2 och bilaga 1.

Tabell 2. Nettoflyttning för Västmanlands län

År	Mot utlandet	Mot övriga län	Totalt
1997	202	-1422	-1220
1998	280	-815	-535
1999	306	-612	-306
2000	532	-207	325
2001	839	579	1418
2002	829	529	1358

Källa: SCB, RAPS-RIS

1.3.7 Kommunikationer viktig orsak till nettoinflyttning

Länsstyrelsen gör antagandet att den viktigaste orsaken till den kraftigt ökade nettoinflyttningen är att kommunikationerna förbättrats avsevärt i länet sedan mitten av 1990-talet. Framförallt vad gäller järnväg med Mälarbanan, Svealandsbanan och Bergslagspendeln. Även bilvägarna har förbättrats rejält, bland annat har ny motorväg byggts mellan Köping och Örebro. Möjligheten till ett bra och ekonomiskt boende och att samtidigt ha tillgång till en stor arbetsmarknad inom en timmes pendlingsavstånd betyder väldigt mycket. Den besvärliga bostads-situationen i Stockholm bidrar säkerligen också till nettoinflyttningen. Se diagram 2 och 3.

Länsstyrelsen gör också antagandet att den kraftiga expansionen av Mälardalens Högskola har haft stor betydelse. Även denna expansion har skett sedan mitten av 1990-talet. Under perioden 1992-2002 har antalet helårsstudenter ökat från 2 800 till 8 300. Antalet studenter räknat per individ är idag 14 400.

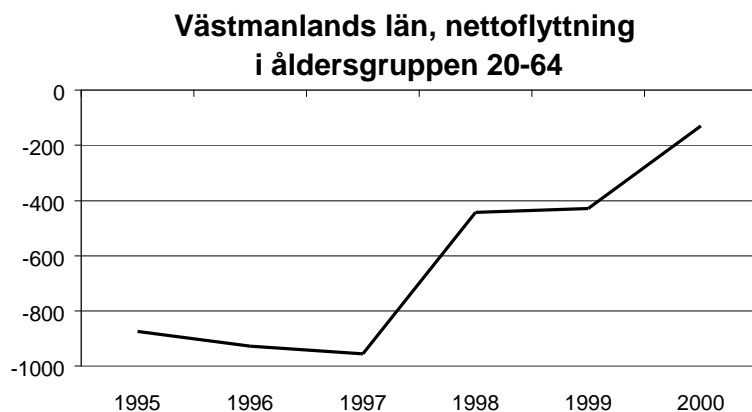

Diagram 2
Källa: SCB, RAPS-RIS

Diagram 3
Källa: SCB, RAPS-RIS

Sambandet mellan arbetslöshet och nettoflyttning är troligen svagt. Med de kraftigt förbättrade kommunikationerna behöver heller inte människor flytta till arbetstillfällena i samma utsträckning som tidigare. I tabell 3 visas korrelationen mellan nettoflyttning och arbetslöshet i länet under perioden 1980-2002.

Tabell 3. Nettoflyttningens korrelation mot arbetslösheten i länet

Variabel	Arbetslöshet	Arbetslöshet ett år tidigare	Arbetslöshet två år tidigare	Arbetslöshet tre år tidigare
Korrelation (Pearson)	-0,221	-0,235	-0,248	-0,142
Period	1980-2002	1981-2002	1982-2002	1983-2002

Källa: SCB, RAPS-RIS och Statistiska databaser

Det skulle kunna vara så att det tar några år innan arbetslösheten påverkar nettoflyttningen, speciellt vid ihållande hög arbetslöshet. Korrelationstabellen ger dock inga indikationer om att så är fallet. Korrelationen (det linjära sambandet) med nettoflyttning ligger runt minus 0.2 för både arbetslöshet vid samma tidpunkt och arbetslöshet några år tillbaka i tiden. Detta är en mycket svag korrelation. Arbetslöshet påverkar troligen inte nettoflyttning i någon större mån.

2 Befolkningsprognos för Västmanlands län

Västmanlands län har haft stor nettoinflyttning sedan år 2000 och denna utveckling förväntas fortsätta. Åren 1995-1997 hade länet stor nettoutflyttning med i genomsnitt 1 080 personer per år. År 1998 skedde ett trendbrott och år 2000 hade länet en nettoinflyttning med 325 personer. År 2001 ökade nettoinflyttningen till 1 418 personer. Även år 2002 hade länet en stor nettoinflyttning med 1 358 personer. Det är framförallt Västerås som växer, av nettoinflyttningen år 2001 var 97 % till Västerås och av nettoinflyttningen år 2002 var 72 % till Västerås.

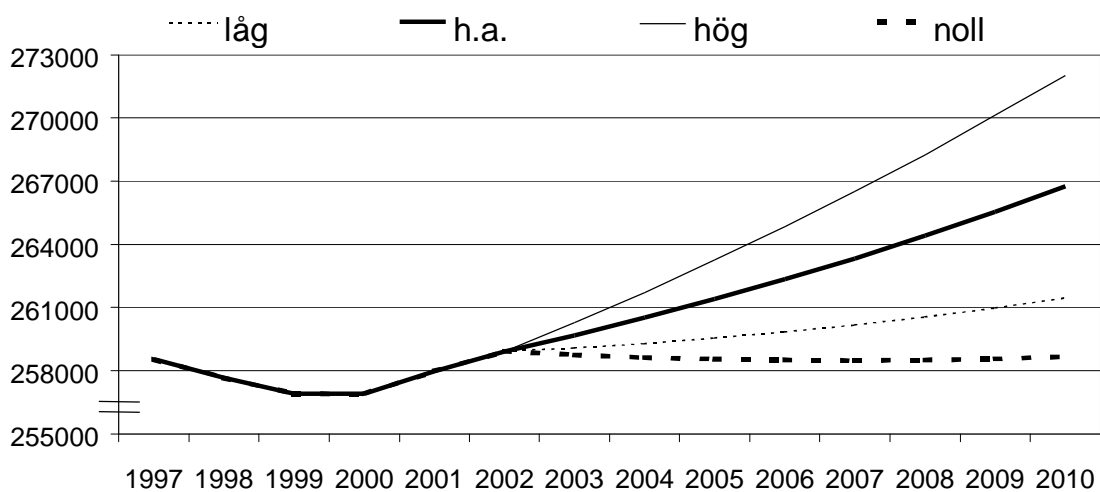
Av länets övriga kommuner sker nettoinflyttning till Sala, Heby och Kungsör. Samtliga dessa kommuner förväntas få fortsatt nettoinflyttning. Köping, Arboga, Hallstahammar och Fagersta förväntas få noll i nettoutflyttning 2003-2015. För Surahammar gör länsstyrelsen ett antagande om fortsatt nettoutflyttning med 31 personer per år. Länsstyrelsen bedömer dock chansen som god att även Surahammar på sikt kan nå noll i nettoutflyttning. För Norberg och Skinnskatteberg väljer länsstyrelsen som huvudalternativ ett antagande om fortsatt nettoutflyttning med 18 respektive 15 personer per år. Norberg och Skinnskatteberg har inte som de flesta andra kommuner i länet kunnat dra fördel av kraftigt utbyggda kommunikationer. Sommaren 2001 fick dock Skinnskatteberg ett nytt snabbtåg till Örebro som förväntas ha stor betydelse på sikt.

Länsstyrelsen gör antagandet att den viktigaste orsaken till de senaste årens höga nettoinflyttning till länet är de kraftigt förbättrade kommunikationerna sedan mitten av 1990-talet. Detta kombinerat med möjligheten till ett bra boende med bostadspriser betydligt under nivåerna i Stockholm betyder väldigt mycket. Även Mälardalens Högskola antas ha stor betydelse. Sambandet mellan arbetslöshet och nettoutflyttning är däremot troligen svagt. Se utförligare analys i kapitel 3 med befolkningsprognos för varje kommun, avsnitt 1.3.7, samt bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är för närvarande negativt. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 1,3 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelseletalen förväntas därför stiga och från och med år 2006 beräknas länet ha ett positivt födelsenetto.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas öka med ungefär 7 900 personer till år 2010. Befolkningen beräknas öka från 258 912 år 2002 till 266 800 år 2010. Se diagram 4.

Västmanl. befolkningsprognos enligt fyra alternativ

h.a.=huvudalternativ

Diagram 4

3 Befolkningsprognos för varje kommun

3.1 Skinnskatteberg

Skinnskatteberg hade stor nettoutflyttning åren 1996-1999 med i genomsnitt 73 personer per år. År 2000 vände dock trenden och åren 2000-2002 var den sammanlagda nettoutflyttningen endast 26 personer. Skinnskatteberg har hittills inte som de flesta andra kommuner i länet kunnat dra fördel av kraftigt utbyggda kommunikationer. Att snabbt kunna nå en större tätorts arbetsmarknad och universitet betyder mycket. Sedan sommaren juli 2001 går det dock ett nytt snabbtåg på 47 minuter mellan Skinnskatteberg och Örebro varannan timme i bägge riktningarna. På sikt förväntas det ha stor betydelse för befolkningen i Skinnskatteberg att med tåg snabbt och bekvämt kunna nå Örebro. Länsstyrelsen anser dock att det är för tidigt att göra ett antagande om noll i nettoflyttning, utan väljer som huvudalternativ ett antagande om fortsatt nettoutflyttning med 15 personer per år. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är svagt negativt i Skinnskatteberg. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 1,4 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelsetalen förväntas därför stiga och från och med år 2009 beräknas Skinnskatteberg ha ett svagt positivt födelsenetto.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas minska med ungefär 200 personer till år 2010. Befolkningen beräknas minska från 4 785 år 2002 till 4 600 år 2010. Se diagram 5.

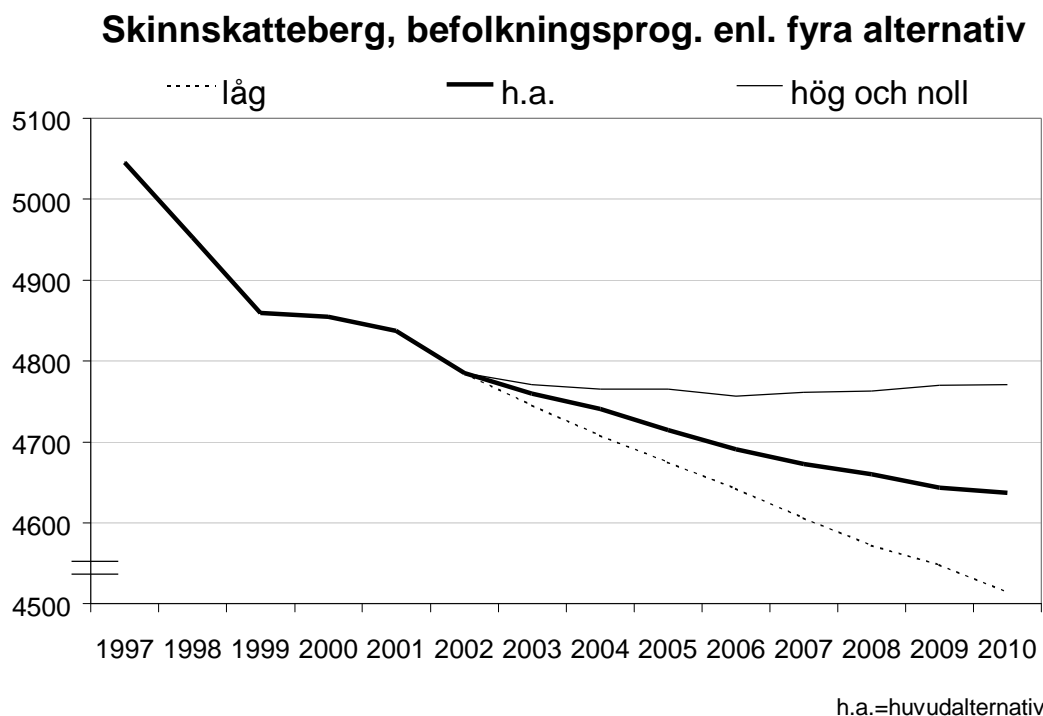

Diagram 5

3.2 Surahammar

Surahammar har haft nettoutflyttning varje år ända sedan 1989. Nettoutflyttningen var mycket stor åren 1995-2000 med i genomsnitt 156 personer per år. År 2001 vände dock trenden och år 2002 var nettoutflyttningen endast 17 personer. Chansen bör vara god att Surahammar på sikt kan nå en nettoutflyttning lika med noll, framförallt på grund av de förbättrade kommunikationerna sedan mitten av 1990-talet. Länsstyrelsen anser dock att det är för tidigt att göra ett antagande om noll i nettoutflyttning, utan väljer som huvudalternativ ett antagande om fortsatt svag nettoutflyttning med i genomsnitt 31 personer per år. Surahammars befolkning når idag arbetsmarknaden och högskolan i Västerås på 15 minuter. Hallstahammar nås på 6 minuter, Köping på 25 minuter och Fagersta på 35 minuter. Restiden med tåg till Stockholm är 83 minuter. Bostadspriserna i Västerås ökar kraftigt, vilket på sikt kan gynna Surahammar som blir ett alternativ att bo i för de som arbetar i Västerås. Näringsverksamheten i Surahammar är mycket starkt koncentrerad till tillverkning och utvinning, vilket antas göra Surahammar mer känsligt för konjunktursvängningar än de flesta andra kommuner i länet. De ökade pendlingsmöjligheterna minskar dock sårbarheten. Mellan åren 1997 och 2000 ökade Surahammars totala utpendling från 1 762 till 1 960 personer, en ökning med 198 personer eller 11 %. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är svagt negativt i Surahammar. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 0,8 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelsehalten förväntas därför stiga och från och med år 2010 beräknas Surahammar ha ett svagt positivt födelsenetto.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas minska med ungefär 300 personer till år 2010. Befolkningen beräknas minska från 10 207 år 2002 till 9 900 år 2010. Se diagram 6.

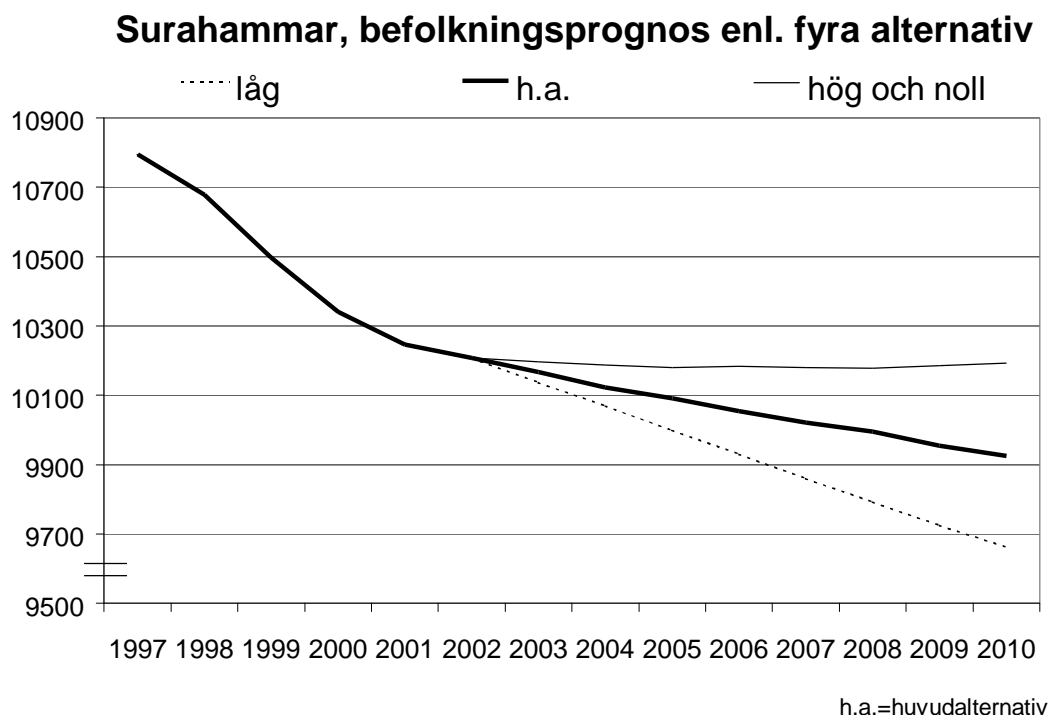

Diagram 6

3.3 Heby

Heby har haft nettoinflyttning sedan år 2000 och denna utveckling förväntas fortsätta. Länsstyrelsen väljer som huvudalternativ ett antagande om fortsatt nettoinflyttning med i genomsnitt 69 personer per år. Även i ett mycket långt perspektiv har Heby haft nettoinflyttning. Under perioden 1980-2002 var nettoinflyttningen till Heby i genomsnitt 27 personer per år. Länsstyrelsen gör antagandet att den viktigaste orsaken till nettoinflyttningen är de mycket goda pendlingsmöjligheterna från Heby. Befolkningen i Heby har tillgång till arbetsmarknaderna i Uppsala, Västerås, Sala samt Enköping inom 40 minuters pendlingsavstånd. Till Stockholm är pendlingsavståndet runt 75 minuter. Detta kombinerat med möjligheten till ett bra och ekonomiskt boende betyder väldigt mycket. Närheten till både Uppsala Universitet och Mälardalens Högskola är också viktigt. Näringsverksamheten i Heby är starkt diversifierad och näringsgrenen tillverkning och utvinning är klart mindre än i länet som helhet. Detta antas göra Heby mindre känsligt för konjunktursvängningar än många andra kommuner i länet. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är för närvarande negativt. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 2,4 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. I Heby är också den summerade fruktsamheten per kvinna klart högre än i länet som helhet. Födelseletalen förväntas därför stiga och från och med år 2005 beräknas Heby ha positivt födelsenetto.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas öka med ungefär 700 personer till år 2010. Befolkningen beräknas öka från 13 725 år 2002 till 14 400 år 2010. Se diagram 7.

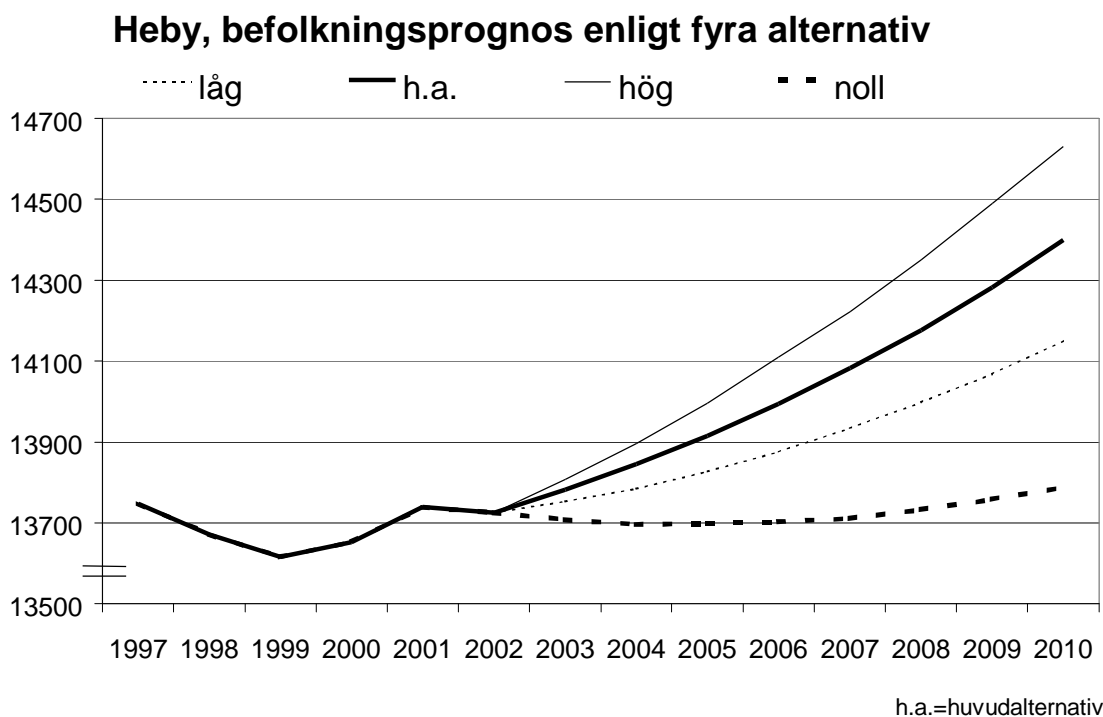

Diagram 7

3.4 Kungsör

Kungsör har haft nettoinflyttning sedan 1999 och denna utveckling förväntas fortsätta. Länsstyrelsen väljer som huvudalternativ ett antagande om fortsatt nettoinflyttning med i genomsnitt 41 personer per år. Länsstyrelsen gör antagandet att den viktigaste orsaken till nettoinflyttningen är de mycket goda pendlingsmöjligheterna från Kungsör. Befolkningen i Kungsör har tillgång till arbetsmarknaderna i Västerås, Eskilstuna, Örebro, Köping samt Arboga inom 35 minuters pendlingsavstånd. Detta kombinerat med möjligheten till ett bra och ekonomiskt boende betyder väldigt mycket. Närheten till både Mälardalens Högskola och Örebro Universitet är också viktigt. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är för närvarande negativt. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 2,0 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelseletalen förväntas därför stiga och från och med år 2005 beräknas Kungsör ha ett positivt födelsenetto.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas öka med ungefär 400 personer till år 2010. Befolkningen beräknas öka från 8 222 år 2002 till 8 600 år 2010. Se diagram 8.

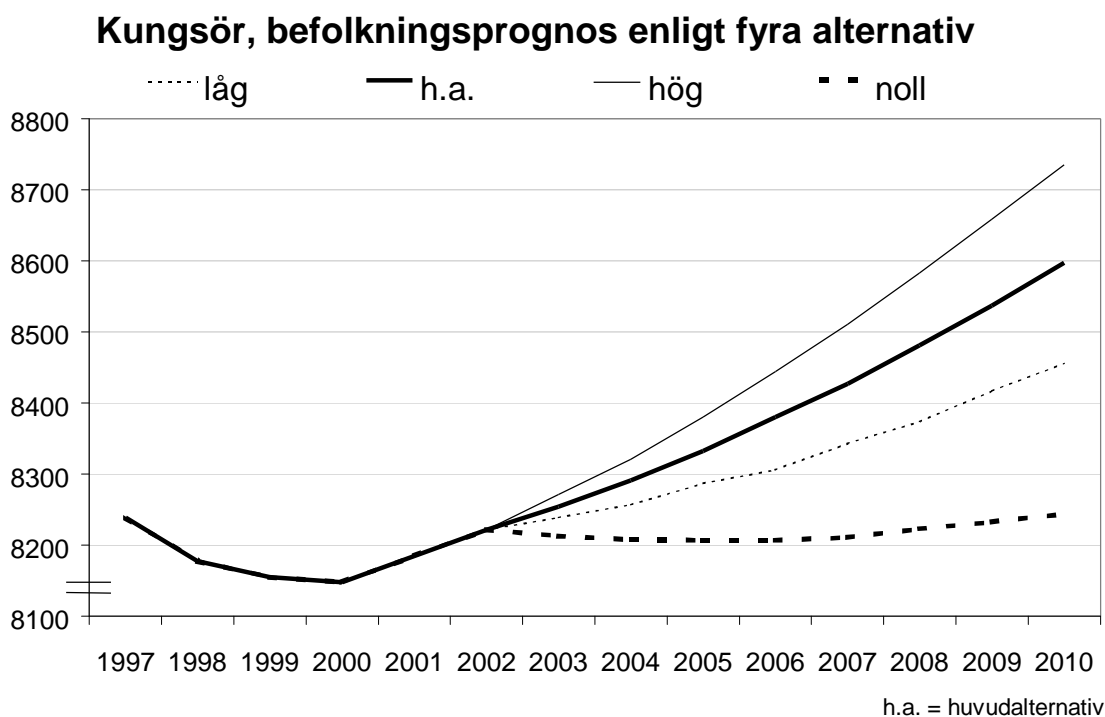

Diagram 8

3.5 Hallstahammar

Under perioden 1990-1999 hade Hallstahammar stor nettoutflyttning med i genomsnitt 170 personer per år. År 2000 vände dock trenden och åren 2001 och 2002 hade Hallstahammar en nettoinflyttning med sammanlagt 53 personer. Chansen bör också vara god att Hallstahammar får en fortsatt nettoinflyttning. Länsstyrelsen anser dock att det är för tidigt att göra ett antagande om nettoinflyttning till Hallstahammar, utan väljer som huvudalternativ ett antagande om noll i nettoflyttning. Länsstyrelsen gör antagandet att den viktigaste orsaken till den positiva förändringen av nettoflyttningen är de förbättrade kommunikationerna sedan mitten av 1990-talet.

Hallstahammars befolkning når idag arbetsmarknaden och högskolan i Västerås på 10 minuter. Surahammar nås på 6 minuter, Köping på 15 minuter, Eskilstuna på 25 minuter och Fagersta på 45 minuter. Restiden med tåg till Stockholm är 75 minuter. Bostadspriserna i Västerås ökar kraftigt, vilket på sikt kan gynna Hallstahammar som blir ett alternativ att bo i för de som arbetar i Västerås. Näringsverksamheten i Hallstahammar är starkt koncentrerad till tillverkning och utvinning, vilket antas göra Hallstahammar mer känsligt för konjunktursvängningar än många andra kommuner i länet. De ökade pendlingsmöjligheterna minskar dock sårbarheten. Mellan åren 1997 och 2000 ökade Hallstahammars totala utpendling från 2 112 till 2 263 personer, en ökning med 151 personer eller 7 %. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är kraftigt negativt i Hallstahammar. År 2002 var födelsenettet minus 67 personer. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 0,9 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelsetalen förväntas därför stiga och från och med år 2010 beräknas Hallstahammar ha ett födelsenetto på minus 30 personer.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas minska med ungefär 300 personer till år 2010. Befolkningen beräknas minska från 14 986 år 2002 till 14 700 år 2010. Se diagram 9.

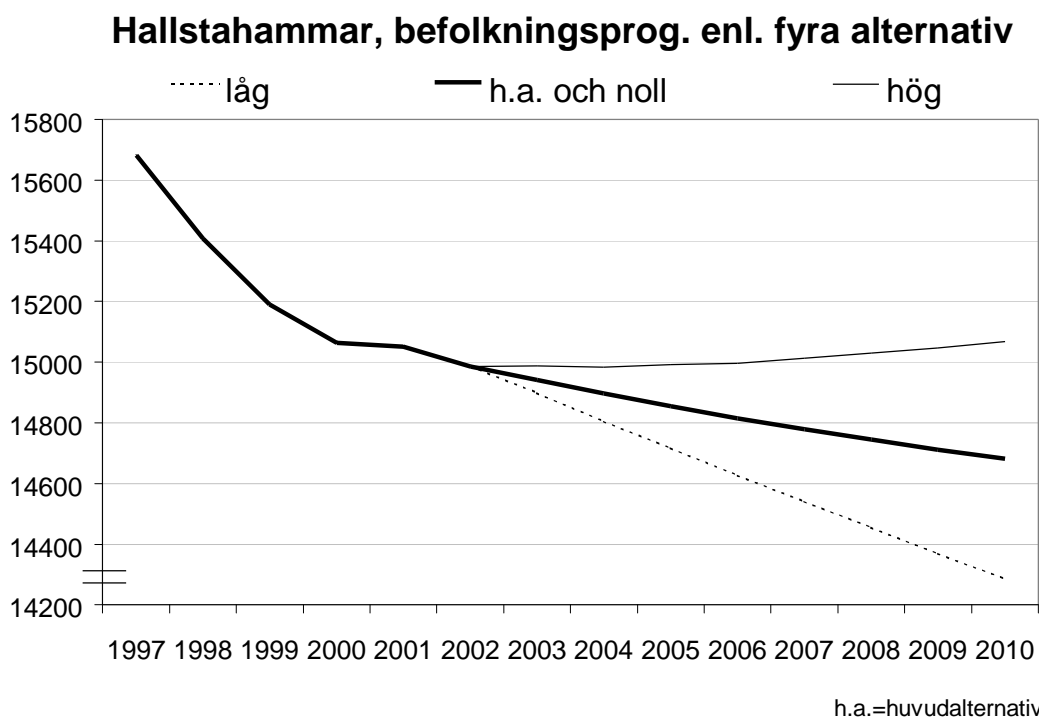

Diagram 9

3.6 Norberg

Norberg hade stor nettoutflyttning åren 1995-2000 med i genomsnitt 86 personer per år. År 2001 vände dock trenden och åren 2001-2002 var den sammanlagda nettoutflyttningen endast 4 personer. Länsstyrelsen väljer som huvudalternativ ett antagande om fortsatt nettoutflyttning med 18 personer per år. Norberg har problem med stor nettoutflyttning i åldersgruppen 20-24. Stor nettoutflyttning i denna åldersgrupp sker även i många andra små kommuner, till exempel Kungsör. Till skillnad från Norberg har dock Kungsör en stor nettoinflyttning i åldersgruppen 25-44 som kompenserar för detta. Norberg har inte som de flesta andra kommuner i länet kunnat dra fördel av kraftigt utbyggda kommunikationer sedan mitten av 1990-talet. Att nå arbetsmarknaderna och universiteten/högskolorna i de större tätorterna Uppsala och Västerås tar över 80 minuter med järnväg. Pendlingsavståndet med bil till Västerås är ungefär 55 minuter. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är kraftigt negativt i Norberg. Åren 2000-2002 var födelsenettet i genomsnitt minus 31 personer. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas i stort sett vara oförändrad till år 2010 men den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelsehalten förväntas därför stiga och år 2010 beräknas Norberg ha ett födelsenetto på minus 10 personer.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas minska med ungefär 300 personer till år 2010. Befolkningen beräknas minska från 5 876 år 2002 till 5 600 år 2010. Se diagram 10.

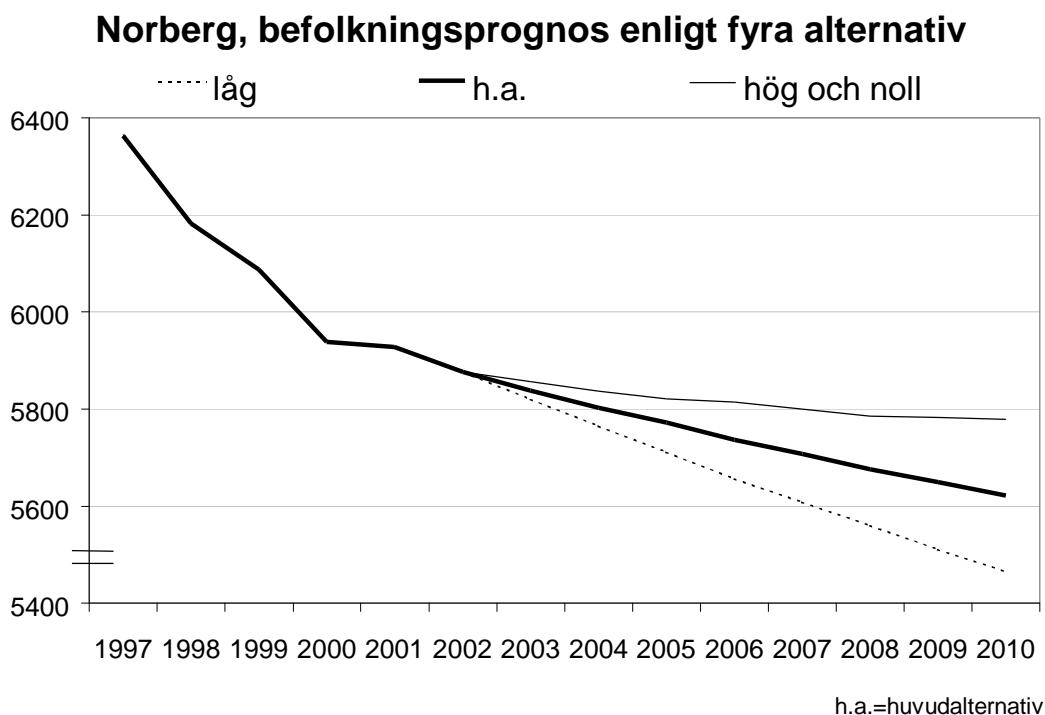

Diagram 10

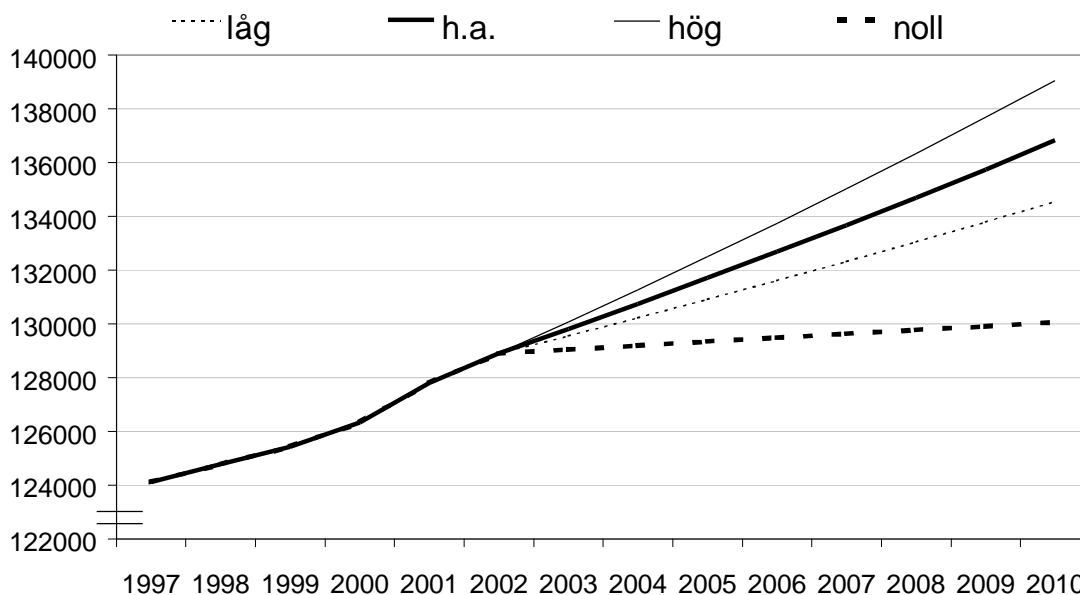
3.7 Västerås

Västerås har haft stor nettoinflyttning sedan 1998 och denna utveckling förväntas fortsätta. Länsstyrelsen väljer som huvudalternativ ett antagande om fortsatt nettoinflyttning med i genomsnitt 767 personer per år. Även i ett mycket långt perspektiv har Västerås haft nettoinflyttning. Sedan 1989 har Västerås haft nettoinflyttning i 12 av 14 år. Västerås är länets motor med hälften av länets befolkning och har en stor diversifierad arbetsmarknad som inkluderar de flesta yrken. Här finns flera stora företag, framförallt multinationella ABB med runt 6 000 anställda. I Västerås och Eskilstuna finns Mälardalens Högskola som sedan 1992 har tredubblat antalet studenter och expansionen förväntas fortsätta. Idag läser 14 400 personer vid högskolan. Västerås ligger vackert beläget vid Mälaren och har en stor båthamn, ett rikt nöjesliv, idrott på elitnivå i de flesta större sporter, egen flygplats med mera. Alla dessa faktorer bidrar till nettoinflyttningen. Länsstyrelsen gör dock antagandet att den allra viktigaste orsaken till de senaste årens höga nettoinflyttning är de mycket goda kommunikationerna från Västerås. Sedan mitten av 1990-talet har framförallt kommunikationerna mellan Stockholm, Västerås och Örebro förbättrats kraftigt. Restiden med järnväg till Stockholm är idag 53 minuter. Befolkningen i Västerås har tillgång till arbetsmarknaderna och universiteten i Uppsala och Örebro inom 60 minuters pendlingsavstånd. Arbetsmarknaderna i Eskilstuna, Enköping, Köping, Sala, Hallstahammar samt Surahammar nås på 30 minuter. Detta kombinerat med möjligheten till ett bra boende med bostadspriser betydligt under nivåerna i Stockholm betyder väldigt mycket. Visserligen har bostadspriserna stigit kraftigt i Västerås de senaste åren men ligger fortfarande långt under stockholmsnivåerna. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna var plus 107 personer år 2002. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas öka med 1,3 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelsealen förväntas därför stiga och år 2010 beräknas Västerås ha ett födelsenetto på plus 300 personer.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas öka med ungefär 7 900 personer till år 2010. Befolkningen beräknas öka från 128 902 år 2002 till 136 800 år 2010. Se diagram 11.

Västerås, befolkningsprognos enligt fyra alternativ

h.a.=huvudalternativ

Diagram 11

3.8 Sala

Sala har haft nettoinflyttning sedan år 2000 och denna utveckling förväntas fortsätta. Länsstyrelsen väljer som huvudalternativ ett antagande om fortsatt nettoinflyttning med i genomsnitt 69 personer per år. Även i ett mycket långt perspektiv har Sala haft nettoinflyttning. Under perioden 1980-2002 var nettoinflyttningen till Sala i genomsnitt 54 personer per år. Länsstyrelsen gör antagandet att den viktigaste orsaken till nettoinflyttningen är de mycket goda pendlingsmöjligheterna från Sala. Befolkningen i Sala har tillgång till arbetsmarknaderna i Västerås, Uppsala, Enköping, Heby, Avesta samt Fagersta inom 40 minuters pendlingsavstånd. Till Stockholm är pendlingsavståndet runt 75 minuter. Detta kombinerat med möjligheten till ett bra och ekonomiskt boende betyder väldigt mycket. Närheten till både Uppsala Universitet och Mälardalens Högskola är också viktigt. I Sala finns ett lasarett och en stor andel av befolkningen arbetar därmed inom vård och omsorg. Den privata näringsverksamheten i Sala är dock starkt diversifierad och näringsgrenen tillverkning och utvinning är klart mindre än i länet som helhet. Detta antas göra Sala mindre känsligt för konjunktursvängningar än många andra kommuner i länet. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är för närvarande negativt. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 2,5 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelseletalen förväntas därför stiga och från och med år 2010 beräknas Sala ha ett positivt födelsenetto.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas öka med ungefär 600 personer till år 2010. Befolkningen beräknas öka från 21 663 år 2002 till 22 300 år 2010. Se diagram 12.

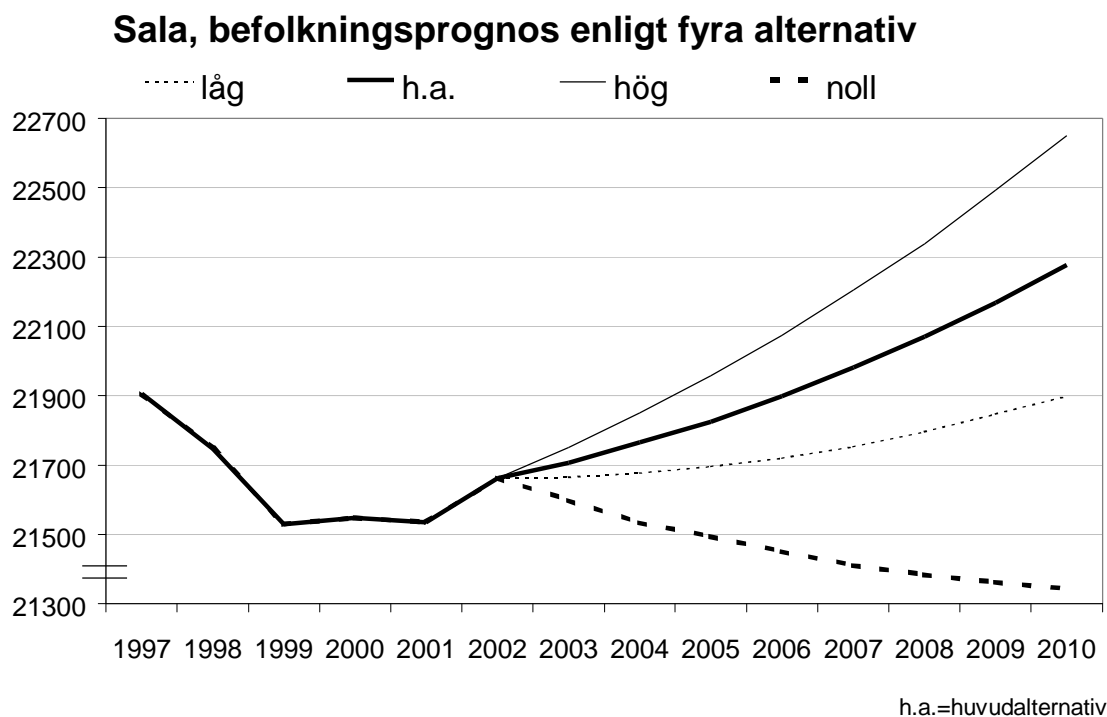

Diagram 12

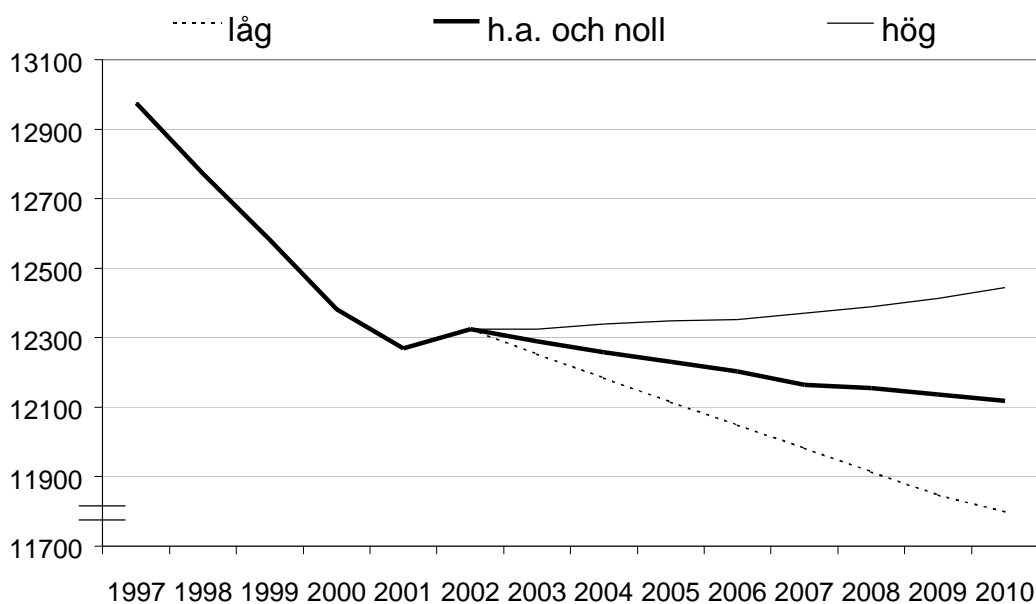
3.9 Fagersta

Fagersta hade stor nettoutflyttning åren 1995-2000 med i genomsnitt 133 personer per år. År 2001 vände dock trenden då nettoutflyttningen var 50 personer och år 2002 hade Fagersta en nettoinflyttning med 157 personer. Förändringen i nettoflyttning mellan 2001 och 2002 var plus hela 207 personer, varav endast 28 personer beror på ökad invandring från utlandet. Av övriga 179 personer var runt två tredjedelar en ökad nettoinflyttning från närliggande kommuner. Framförallt var ökningen stor från Skinnskatteberg, Surahammar och Smedjebacken med mellan 18 och 28 personer per kommun. Den fortsatta utvecklingen är mycket svårbedömd. Länsstyrelsen anser dock att det är för tidigt att göra ett antagande om nettoinflyttning till Fagersta, utan väljer som huvudalternativ ett antagande om noll i nettoflyttning. Positivt för Fagersta lokala arbetsmarknadsregion² (LA Fagersta-Norberg-Skinnskatteberg) är den starka regionala ekonomin. BRP ligger på samma nivå som till exempel i Uppsala LA. För att vara en liten arbetsmarknadsregion är också invånarnas medelinkomst mycket hög i Fagersta LA. Näringsverksamheten i Fagersta är dock mycket starkt koncentrerad till tillverkning och utvinning, vilket antas göra Fagersta mer känsligt för konjunktursvängningar än de flesta andra kommuner i länet. På sikt förväntas dock sårbarheten minska eftersom pendlingsmöjligheterna har ökat sedan slutet av 1990-talet då ny vagnspark sattes på Bergslagspendeln. År 2004 planerar banverket att påbörja upprustning av järnvägen mellan Fagersta och Västerås. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är kraftigt negativt i Fagersta. Åren 2000-2002 var födelsenettet i genomsnitt minus 75 personer. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 0,3 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelseletalen förväntas därför stiga och år 2010 beräknas Fagersta ha ett födelsenetto på minus 15 personer.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas minska med ungefär 200 personer till år 2010. Befolkningen beräknas minska från 12 325 år 2002 till 12 100 år 2010. Se diagram 13.

Fagersta, befolkningsprognos enligt fyra alternativ

h.a.=huvudalternativ

Diagram 13

² NUTEK (2002), rAps handbok , info nr 019-2002

3.10 Köping

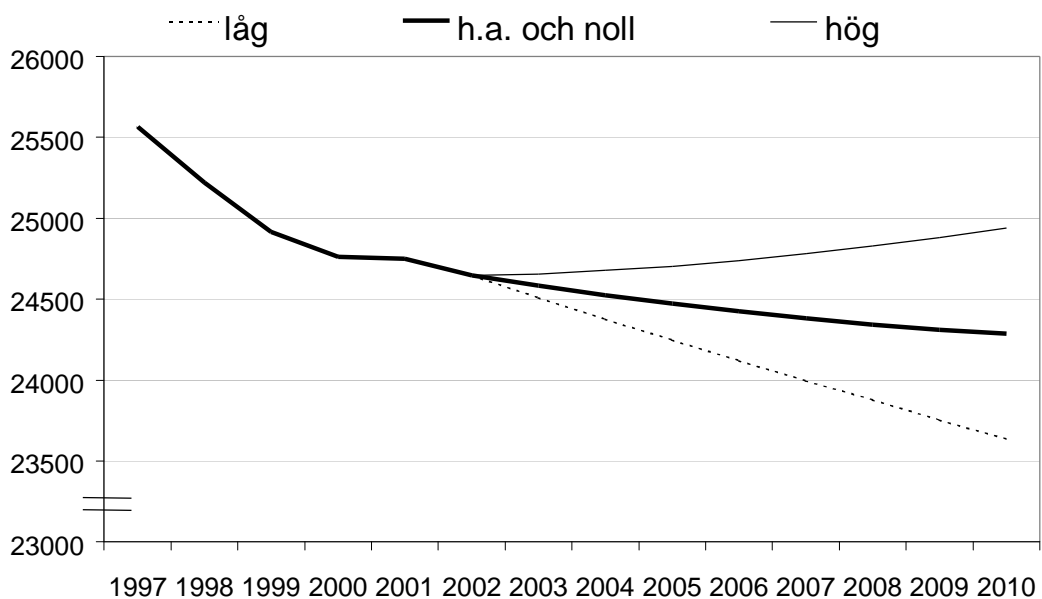
Åren 1995-1999 hade Köping stor nettoutflyttning med i genomsnitt 213 personer per år. År 2000 vände dock trenden och under perioden 2000-2002 har Köping haft en sammanlagd nettoinflyttning på 52 personer. Chansen bör också vara god att Köping får en fortsatt nettoinflyttning. Länsstyrelsen anser dock att det är för tidigt att göra ett antagande om nettoinflyttning till Köping, utan väljer som huvudalternativ ett antagande om noll i nettoutflyttning.

Länsstyrelsen gör antagandet att den viktigaste orsaken till den positiva förändringen av nettoutflyttningen är de kraftigt förbättrade kommunikationerna sedan mitten av 1990-talet. Köpings befolkning når idag arbetsmarknaderna och högskolorna /universiteten i Västerås, Eskilstuna samt Örebro på 35 minuter. Arbetsmarknaderna i Arboga, Kungsör och Hallstahammar ligger inom 15 minuters pendlingsavstånd. Restiden med tåg till Stockholm är sedan i höstas 83 minuter och förväntas minska ytterligare de närmaste åren. Detta kombinerat med möjligheten till ett bra och ekonomiskt boende betyder väldigt mycket. Näringsverksamheten i Köping är starkt koncentrerad till tillverkning och utvinning, vilket antas göra Köping mer känsligt för konjunktursvängningar än många andra kommuner i länet. De kraftigt utökade pendlingsmöjligheterna minskar dock sårbarheten avsevärt. Mellan åren 1997 och 2000 ökade Köpings totala utpendling från 1 856 till 2 260 personer, en ökning med 404 personer eller 22 %. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är kraftigt negativt i Köping. År 2002 var födelsenettet minus 92 personer. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas vara oförändrad till år 2010. Den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas dock öka. Födelsealen förväntas därför stiga och från och med år 2010 beräknas Köping ha ett födelsenetto på minus 25 personer.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas minska med ungefär 300 personer till år 2010. Befolkningen beräknas minska från 24 647 år 2002 till 24 300 år 2010. Se diagram 14.

Köping, befolkningprognos enligt fyra alternativ

h.a.=huvudalternativ

Diagram 14

3.11 Arboga

Åren 1995-1997 hade Arboga stor nettoutflyttning med i genomsnitt 159 personer per år. Under perioden 1998-1999 var sedan nettoutflyttningen endast 18 personer sammanlagt. Åren 2000-2001 var nettoutflyttningen åter igen stor med i genomsnitt 178 personer per år. År 2002 blev nettoflyttningen plus 5 personer. Dessa tvära kast kan i huvudsak förklaras med att Volvo och ABB gjort stora personalneddragningar i Arboga sedan mitten av 1990-talet. Några större personaldragningar inom näringslivet förväntas inte de kommande åren och chansen bör vara god att Arboga fortsättningsvis kan få nettoinflyttning, framförallt på grund av de kraftigt förbättrade kommunikationerna sedan mitten av 1990-talet. Länsstyrelsen anser dock att det är för tidigt att göra ett antagande om nettoinflyttning till Arboga, utan väljer som huvudalternativ ett antagande om noll i nettoflyttning. Mälardalen och Svealandbanan samt den nya motorvägen mellan Köping, Arboga och Örebro har förbättrat pendlingsmöjligheterna oerhört mycket. Arbogas befolkning når idag arbetsmarknaderna och universiteten /högskolorna i Örebro, Eskilstuna samt Västerås på 35 minuter. Arbetsmarknaderna i Köping och Kungsör ligger inom 10 minuters pendlingsavstånd. Lindesberg och Kumla samt Strängnäs nås inom 43 minuter. Restiden med tåg till Stockholm är sedan i höstas 97 minuter och förväntas minska ytterligare de närmaste åren. Detta kombinerat med möjligheten till ett bra och ekonomiskt boende betyder väldigt mycket. Mellan åren 1997 och 2000 ökade Arbogas totala utpendling från 1 467 till 2 109 personer, en ökning med 642 personer eller 44 %. Se bilaga 1, 2, 6 och 7.

Nettot vad gäller födda minus avlidna är negativt i Arboga. År 2002 var födelsenettet minus 48 personer. Andelen befolkning i de fertila åldrarna 16-44 beräknas dock öka med 0,9 procentenheter till år 2010 och den summerade fruktsamheten per kvinna förväntas öka. Födelsehalten förväntas därför stiga och från och med år 2010 beräknas Arboga ha ett födelsenetto på minus 10 personer.

Sammantaget innebär detta att befolkningen beräknas minska med ungefär 200 personer till år 2010. Befolkningen beräknas minska från 13 574 år 2002 till 13 400 år 2010. Se diagram 15.

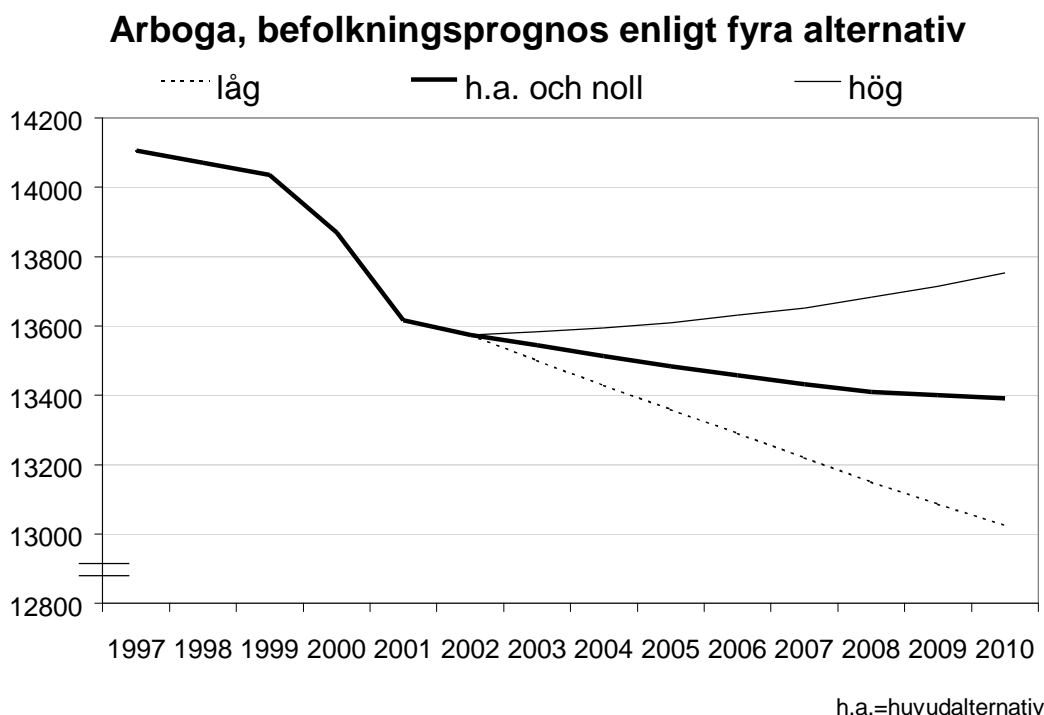

Diagram 15